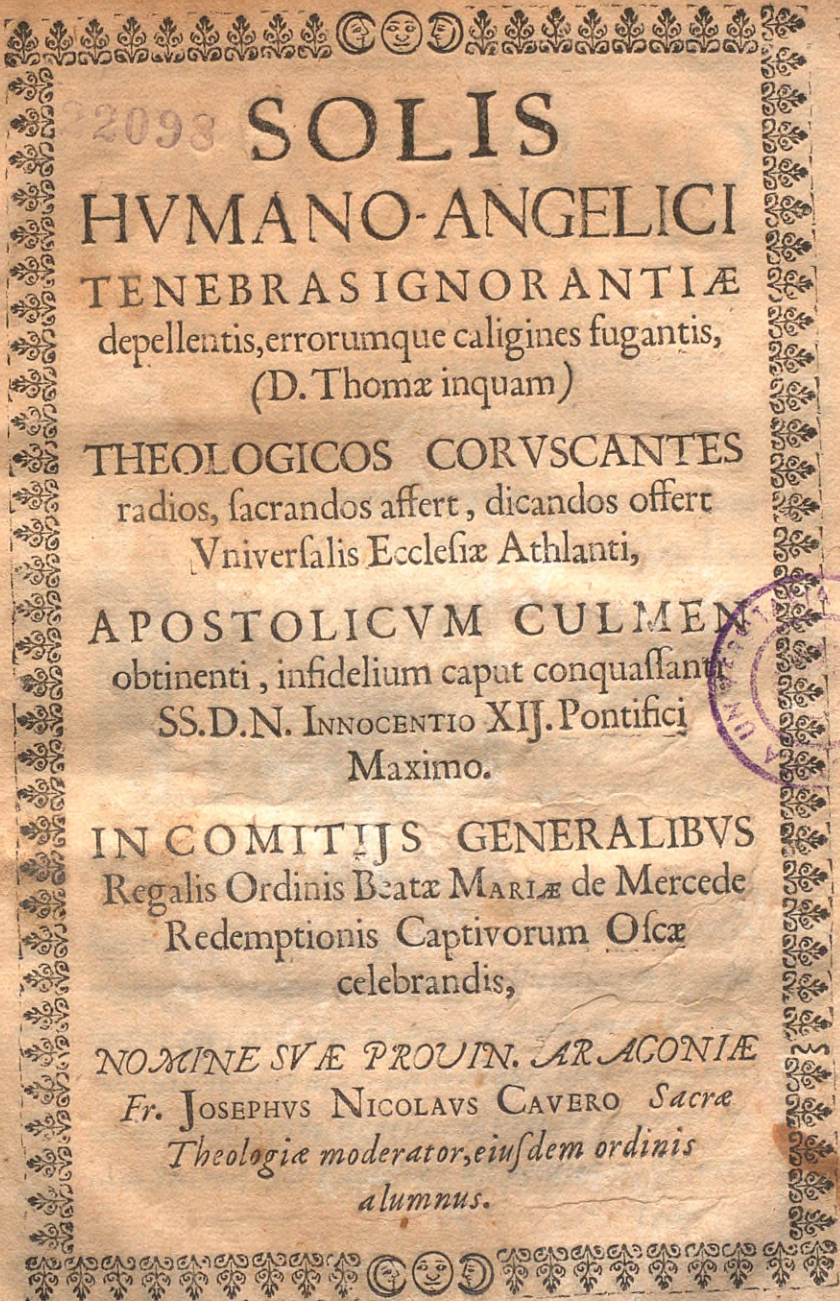

16-3370

2098 SOLIS
HVMANO-ANGELICI

TENEBRASIGNORANTIAE
depellentis, errorumque caligines fugantis,
(D. Thomæ inquam)

THEOLOGICOS CORVSCANTES
radios, sacrandos affert, dicandos offert
Vniversalis Ecclesiæ Athlanti,

APOSTOLICVM CULMEN
obtinenti, infidelium caput conquassanti
SS.D.N. INNOCENTIO XIIJ. Pontifici
Maximo.

IN COMITIJS GENERALIBVS
Regalis Ordinis Beatæ MARIÆ de Mercede
Redemptionis Captivorum Osce
celebrandis,

NOMINE SVÆ PROVIN. ARAGONIÆ
Fr. JOSEPHVS NICOLAVS CAVERO Sacra
Theologie moderator, eiusdem ordinis
alumnus.

1830

WILLIAMSON & CO

GENERAL MANAGERS

of the
(London)

WILLIAMSON & CO

of the
WILLIAMSON & CO

WILLIAMSON & CO

of the
WILLIAMSON & CO

1830

WILLIAMSON & CO

of the
WILLIAMSON & CO

1830

WILLIAMSON & CO

of the
WILLIAMSON & CO

1830

WILLIAMSON & CO

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO

JNNOCENTIO XIIJ. PONTIFICI

Max. salutem præcantur obsequen-
tissimi filij.

RUMPENTES iam
dudum (BB. PA-
TER) é præcordijs
nostris gratitu-
dinis motus, ve-
pote qui munifi-
cis tuæ largita-
tis devinciamur
nexibus, vsque ad

huc repressit, dicam potius an venerabundus ti-
mor, quo tantam reveremur celsitudinem? An
impar tot favoribus in gratificando manus, &
munus? Melius dixerim utrūque. Obstrictos nos
omnes obstrictum Beatitudini vestre fatemur cœ-
tum vniuersalis Ecclesiæ: ast peculiari, & arc-

A tio-

tiori exultat vinculo innexa hæc nostra Arago-
nia Provincia, cui luminare maius benevolen-
tius cateris illuxit benignitatis tuæ munificen-
tia; dum hisce diebus B. Mariam de Socors no-
stri Ordinis Monialem Professam, & huius
Provincia decus, & filiam nova cultus asser-
tione decoravit dignatio B. tuæ. Quidni pater-
nam erga nos exaltat tuam, BB. PATER, eximiã
benevolentiam, quod dum initia summi fastigij
attigisti, innovatas leges, nostro peculiari regi-
mini, sedulus roborare, indulgere, & observan-
tia tradere satagenti zelo dignata est B. tua.
Traxisti nos, ò BB. hisce funiculis, alijsque
quam plurimis vinculis charitatis innodasti.
Nec silèdus prætervolet catholica Religionis in-
defessus ardor, tuum inurens indeficienter ani-
mum; concinant Germaniæ Athletæ, quibus
munifica manu adversus fidei hostes, adsuit lar-
gitas tua, amplius, fassis ad Deum precibus di-
micãdo, ac strutilis cinctus armis in ipso agone
contenderet religiosus zelus. Quid ergo trepidet
fidelis Athleta tanti ducis obtectus munimine?

ot ho-

orbomanis parat stragem, altera virtutum cli-
 peis obarmat fidei alumnos. Certequidem Bea-
 titudinis vestrae solertiã in illa Sionis arce obum-
 bratam conspicimus, ex qua mille clipei, forcium
 armatura pendentis tuae indefessa vigilatiã ar-
 risisse non dubitamus. Nos igitur Gregis Christi
 candidata porrio, catholicisque turmis sub Bea-
 titudinis vestrae adstipulatione militantibus in-
 ferti bellatores, fide pro thesera coruscantes, re-
 ligione pro thorace induti, charitate pro galea
 protecti, verbum Dei pro iaculo parantes, & sa-
 cram sophilam in ensem cingentes, dum in ge-
 neralibus Comitijs accingimur pro fide, virtu-
 re, ac Religione tuenda Beatitudinis vestrae pro-
 tectricem manum imploramus, & ut clientum
 sub tanto duce, ac tutelari nomenclatura poria-
 mur, clipeum nostrae Theologiae ad pedes tuae dig-
 nationis obsequentes protendimus, ut qui ex
 Sanctae Ecclesiae officina talem deprompsimus
 armaturam, gratulabundi eamdem ibidem rpo-
 namus, ubi neque erroris rubigine maculabi-
 tur, nec adversis ictibus retundetur. Dignan-
 ter ergo P. BB. hoc munusculum in eoque filio-

rum corda intuere é quorum intimis recessibus
venerabundam se se tibi subdit hæc Prima no-
stri Ordinis Provincia. *Vivas eterno. Valeas fæ-
liciter.*

Ad pedes Beatitudinis vestræ humillime
provolutus, nomine Provinciæ Arago-
nię, Regalis, ac Militaris Ordinis BB.
V. MARIÆ de Mercede Redemptionis
Captivorum obsequentissimus filius.

Fr. Iosephus Nicolaus Caveró.

DEVS

DEVS VNVS.

VPREMI existentia
 Numinis insipienti
 solū in corde in-
 visa esse potuit, nō
 in mente; eo quod
 nollet dari Deum,
 quem ignorare quis-
 quā non valet, quem
 ue Athæi flagitiōrū
 vltorem timent; hæc
 que, est suma delicti,
 inquit Ciprian' lib.
 de vanitate idolo-

rum, nolle agnoscere, cum ignorare non possis. Altera,
 opossita tamen via, misere aberrare Polythæi falsa du-
 cti pietate Deos suo arbitrio constituent, suæque volup-
 tatis pondere multiplicantes. Vtrumque errorem, præter
 fidem, profligatum relinquit, tum Theologia, tum Me-
 thaphisica vnitatem primæ causæ manifeste ostēdentes de-
 monstrationibus à posteriori ex visibilibus ad invisibiliū
 cognitionem progrediendō. Inter alias efficaciores sunt
 quæ ex via motus, & efficientiæ ab alio desumuntur: ne-
 cesse enim est pervenire ad primam causam moventem,
 & immotam, omnia causantem, & incausatam. Hanc pri-
 mam causam existere est secundum se per se notum, neu-
 tiquam nobis viatoribus, quamvis Deum videntibus
 notum esse necesse sit fateri iuxta Angelici Thomæ
 mentem. Conceptus naturæ, & essentia, non duæ forma-
 litates, non duæ virtualitates, sed vna virtualitas gemi-
 nato munere censetur; adhuc tamē si oppositum sit hypo-
 thesis, divina natura per actualē intellectiōnem metha-
 physice non constituitur, Dei enim constitutum non
 in agregato omnium divinarū perfectionum, non in ali-
 qua.

2
qua operatione, sed vel in substantia immateriali à se radicaliter intellectiva, vel in ratione entis à se aptissime statuitur. Distinctio ex natura rei contradicit formali identitati attributorum, tam in se, quàm in essentia, quæ solam virtualem, aut fundamentalem agnoscunt distinctionem.

DEVS VISSUS.

ALTIORA te ne quaesieris, & fortiorate ne scrutatus fueris, sed quæ præcepit tibi Deus, illa cogita semper, & in pluribus operibus eius ne fueris curiosus; non est enim tibi necessarium ea quæ abscondita sunt, videre oculis tuis, inquit Ecclesiasticus cap. 3. ad cohibendam humanam sciendi cupidinem,

non ad impugnamdam humilem divinorum scrutationem, ad quæ videnda intellectus humanus non proprijs, sed superis viribus elevari queit: unde Deus clare, & intuitive visus sub ipsius obiecto specificativo continetur, non proportionato, sed improportionato. Merito proclamavit Romanus Egidius doctrinam Divi Thomæ negatam spetiem à divina essentia distinctam in visione beata esse *divinitus inspiratam*. Quid enim divinius potuit excogitari ad intimam Beatorum cum Deo vñionem declarandam assertione illa, quæ Deum sine medio vilo nobis illabi docet. Quid de possibili? idem efformato iudicium. Intellectus non gaudet vi partiali immediate visionis activa a lumine gloriæ distincta, sed ex utroque adequata coalescit causa, lumine ingrediente vt tota agédi virtute, & intellectu vt potentia, lumine gaudente immediatione virtutis, & intellectu immediatione potentia. Divina omnipotentia, idem de quolibet divino præ-

di-

dicato, imperfecta iret, si vi nostræ intellectivæ vices luminis gloriæ gerendo anequeretur per intrinsecam cum ipso unionem. Quid si solummodo extrinsece ei assisteret? Nullatenus in visionem prorumpere posset. Visio divinæ essentia attributis invisibilibus, & unius personæ aliâ non visâ contradictoria involueret. Beati intuentur creaturas, tum possibiles, tum futuras, & denique existentes in divina essentia ut in obiecto prius cognitio; eas tamen omnes intra Verbum inspicere impossibile censeo.

DEVS SAPIENS.

*ULTA bene recta latent, nescit
taque profunt; dum mansueti
fides quadam dilata, modeste
sustinet, & nullo ignorat, non
edita damno; Canebat Prof-
per lib. de integrit. cap. 35.
inter quæ posteriorem non
vindicat locum profundum
hoc scientiæ divinæ, Deique
secretorum pelagus, quam ve-*

nerari potius libet, quam investigare. Efficaciter eam probat ratio à priori ex immaterialitate desumpta. Eius denominatio est formalis, cum eius discussus solum virtualis evadat. Attingit Deus scientia strictè tali, & à priori, tum sui attributa, tum essentiam, & proprietates cuiuslibet creaturæ, & denique cuiuscumque singularis existentiam. Admittimus libentissime in ipso rationem intellectus virtualiter in intellectionem influxivi, ab eaque simili proportionè distincti; cuius obiectum motivum fit, & formale terminativum in sola essentia, ut ab attributis discreta stabilitur. Possibiles creaturæ ipsi obijciuntur, non solum pro ut creatrix sunt essentia, verum etiam secundum eam formalem rationem, secundum quam

in ep-

ineptæ sunt Deo secum identificandi, & quælibet ab alia est obiective distincta; quas quidem in divina essentia, non in se ipsis, ut in obiecto primario, & causa prius cognita attingit. Ex multiplicitate, quam sortitur divina scientia, denominatione, unicum coalescit attributum, cuius adequata divisio, non infima, sed subalterna per scientiam simplicis intelligentiæ, & visionis expenditur; ulteriusque simplicis intelligentiæ scientia in liberam, & necessariam partitur. Futura conditionata ad scientiam abstractivam attinent, quiditates possibles aliquando futuræ ad simplicem intelligentiam necessariam; possible autem ut non futura reduplicative scientiam visionis sibi adscribunt. Futura contingencia conditionata disparata nequeunt ut vera à divino intellectu agnosci; non disparata conditionem metaphysice non conexam cum conditionato dicentia certo, & infalibiter subiective, & obiective cognoscuntur. Rei futuritio non in carentia existentia pro tempore futuritionis, & existentia postea, sed in aliquo de presenti realiter adequate existente, dum res est futura, constituitur, quod à scientia media relegatur, eo quod sit libera determinatio causæ primæ ad conferendum rei existentiam pro tempore à se voluto. Futura contingencia absoluta Deo ab æterno physice in æternitate coexistere est dogma Thomisticum. Conditionata contingencia non in se ipsis, propriave ipsorum veritate; eam enim non assequuntur pro priori ad decretum, sed in determinatione divinæ voluntatis subiective absoluta, & obiective conditionata,

Deus noscitur.

(*)

DEVS VOLENS.

XISTERE divinam volunta-
tem omnes, nedum pagine ve-
rum, & litteræ sacræ Scriptu-
ræ testantur; hæ quidem ip-
sius sunt interpretes. Argu-
mentum, quo eam evincit Di-
vus Thomas ex intellectivo
efficax est, & à priori demon-
stratio: vnde natura intellec-
tiva non volitiva implicans iu-

dicatur. Volitio virtualiter ab ea distinguitur, eamque vt
sui principium virtuale exigit. Affectus desiderij erga sua
bona perfectissimam omnes bonitatis possessionem im-
pugnat; eam commendat affectus gaudij, & ipsi non ad-
versatur amor specialiter sumptus. Obiectum formale
divinæ voluntatis divinam solum assequitur bonitatem.
Creaturæ possibiles, quamquam secundum quid bonæ,
nullum Dei amorem terminant; illumque, si terminarét,
necessarium fore fateor. Virtutum moralium numerus
Dei volitionem per modum actus primi in varia attribut
ta non multiplicat; è converso volitionem per modum
actus secundi. Divina immutabilitas cum libertate recte
conciliatur, omni reiecto perfectionis detrimento, per de-
fectibilitatem actus liberi sub præciso conceptu termina-
tionis, sui entitate omnimode indefectibili. Obiectum
voluntatis antecedentis omnium salutem volentis est glo-
ria inchoative futura in vi illius. Suspendio ab omni li-
bera posiriva terminatione ad fore, vel non fore creatu-
rarum Deo ab æterno competere potuit. Sit hypothes-
is, Deum ex necessitate naturæ operari. Quid tunc de no-
stra libertate? Si præstaret eundem quem modo præbet
concursum in principijs Thomistarum; supositio est cõ-
plicatoria, & vtrumlibet contradictionis infert extremũ.

B

Si

6
 Si concursum prædeterminantem, everfuram libertatem teneo. Oppositum censeo, si concursum, quem modo præbet in principijs Jesuitarum, cõferret: Ergo concursus indifferens pluris libertati nostræ favet, quam Thomisticus? minime, sed per excessum ipsam destruit. Decretum ab intrinseco indifferens, quo Deus ad nostros actus liberos concurrat, quovis modo explicetur, ipsius dominio, & efficaciz obuiam ire contendo, iuraque primæ causæ extinguere iudico; ex aduerso autem decretum ab intrinseco efficax, phisiceque prædeterminans est suavissimum nostræ libertatis causativum, & titulos primæ causæ mirifice propugnat.

DEVS PRÆDESTINANS.

IVINORVM arcanorum reconditissimum est prædestinatio, & reprobatio; nam nescit homo an odio, vel amore dignus sit. Et quidem convenienter ignoratur hoc sigillû, vt configatur humana præsumptio sacro illo timore, qui, teste Tertulliano de cultu fem. cap. 2. *Fundamentum est*

salutis; timendo enim cavebimus, cavendo salvi erimus. Negotium prædestinationis multos amplectitur actus, inter quos enumera decretum executivum mediatorum ab electione aliqua ratione distinctum, & imperium regulans vssum, ac executionem, à iudicio electionem præcunte discretum. Eius essentia non in agregato ex intellectus, & voluntatis actibus, minus in actu precise voluntatis, sed in illius operatione actum voluntatis conoante & supoante firmatur. Quis autem actus hic erit? Imperium iure Thomisticum appellatum. Prædestinatio non

non subiectiva, sed obiectiva providentiæ pars reputatur. Substantia prædestinati est effectus prædestinationis non elicitus, sed imperatus. Permissio peccati etiam ex præintèta pœnitentia neque summę rectitudini obstat, neque à ratione effectus prædestinationis recedit. Inter alios huius effectus merito adscribe sententiam A. D. defensare. Electio prædestinatorum ad gloriam, quamvis à meritis obiective dependens, divinam liberalitatem ut sui motivum respicit; decretum autem executivum gloriæ merita movent. Decreti prædestinativi efficacia cum nostra libertate cohæret, non beneficio scientiæ mediæ, quæ à Deo merito repellitur, sed quia sua determinatione ita prædestinatum facit operari, ut hic in oppositum possit se vertere. voluntas efficax excludendi à gloria, non solum ut est beneficium indebitum, sed etiam ut est pœna, non reduplicative, sed specificative; personalia antevertit de merita. Peccatum originale non potuit movere efficacem intentionem excludendi à regno eos, in quibus fuit remissum.

DEUS TRINVS.

OSTRÆ primum fidei mysterium, in quo nec periculosius alicubi erratur, nec laboriosius aliquid quæritur, nec fructuosius aliquid invenitur, ut recte aiebat Pater August. lib. 1. de Trinit. cap. 3. est mirabilis personarum Trinitas unitate essentiæ composita atque fillogisticam non destruens, sed mire secum concilians. Duplex in eo est processio tantummodo, quarum prima in intellectione, secunda in volitione relatione connotata consistit. Principium quo radicale utriusque pro recto naturam exigit;

B2

prin-

8
principia quo proxima intellectum, & voluntatem requirunt. Secunda persona eo est filius præ tertia: quia procedit per intellectum, qui ex suo conceptu assimilatus est; tertia autem per voluntatem, quæ assimilativa non est. Relativa, & absoluta distinctione ex natura rei non gaudent, & solum virtualem obtinent. Ea tamen ut sic ab absolutis distincta, perfectionem propriæ lineæ dicunt. Divina essentia est de conceptu relationum, sicut & etiam relationes sunt de conceptu essentiæ. Existencia non multiplicatur in Deo, sicut nec subsistentia sumpta pro existencia per se per seitate independentiæ à sustentante, bene autem sumpta pro per seitate incommunicabilitatis. Quæ prædicata dicantur in divinis singulariter, quæ pluraliter, quæ utro modo inquirenti dicam. Quinarius numerus Notionum, Paternitatem, innascibilitatem, filiationem, spirationem activam, & passivam afferens optime adstruitur. Verbum divinum per se procedit ex cognitione essentiæ trium Personarum, & omnium possibilem, ex cognitione autem futurorum per se non procedit quoad suam intrinsecam entitatem; bene vero sub conceptu libere terminationis ea representantis. Si Spiritus Sanctus à Filio non procederet ab eo realiter indistingeretur: si autem à Filio, & non à Patre procederet, ab utroque distinctus realiter irer. Tertia Persona ratione suæ proprietatis Personalis per se exigit pluralitatem suppositorum, non quæ sint plura, sed vnum ipsius principium. Constitutum formale divinarum Personarum sunt relationes non sub conceptu referentium, sed prout sunt formæ hypostaticæ subsistentes. Relatio equalitatis inter Personas in magnitudine essentiæ fundata

rationis est.

(!*)

HOMO LIBER.

VMANAM libertatem, prætiōsissimam gemmam, quæ pro toto non venditur auro, omnium non excēcatē mentis cōsensus evidenter adstruit, hominisque opera firmant. Non stat in aliquo actū, habituue, aut potentia cum habitu, sed solam potentia claud-

dit vnicam, & particularem. Eius concursus physicus in proprias operationes ex dominio vincitur; unde implicaris, si principium pure passivum iuxta ac liberum iudices. Non est potentia ab intellectu, & voluntate adæquate distincta, nec ex eis adæquate constituta, sed solum cum voluntate identificata; è quo non deducas ineptam eius esse definitionem: *facultas voluntatis & rationis ad vtrumlibet se habens*. Essentia causę liberę non requirit posse coniungere non actionem cum omnibus ad agendū requisitis, pariterque cum ipsa actione, sed solum cum vera & expedita ad actionem facultate. Potentia peccandi non perfectio, sed defectus est ipsius libertatis: ergo peccandi impotentia, & perfectionem & maiorem arguit libertatem. Indifferentia exacta ad libertatem non est indifferentia existentis in potentia ad vtrumlibet, sed in differentia vtrumlibet potentis; eo quod non suspensionis sed potestatis est. Libertas ad vnum extremum potestate remota ad oppositum non est contenta, utpote non expedita; libera autem potestas ad actum libertatis contradictionis constitutiva potestatem proximam omisso-

nis

nis requirit; libertas vero omissionis proximam actus potestatem non exigit. Principium posse ad actum conferens multipliciter imaginari valet, tum inauferribile & non conexum, tum conexum, & auferribile ab ipsa voluntate, & denique inauferribile & conexum. Primum libertatem firmat, secundum non tollit, tertium everteret.

HOMO ADIVTVS.

EFFICIENTIS, & efficaciae auxiliij existentiam negabit nullus fidei, & Theologiae non dissonus. Vtriusque distinctio ex ipsorum terminis patet. Tam in intellectu, quam in voluntate adstruendi sunt actus superni, qui illustrationes, illuminationes, pij affectus, &c. nuncun-

pantur, nostram animam inclinantes ad actus inter supernaturales perfectiores; qui quidem etsi indeliberati ab intellectu, & voluntate producuntur. Praeter illos tamen auxilium sufficiens intellectum, & voluntatem constituens in ratione principij elicivivi per modum actus primi tam eorum, quam subsequantium requiritur. Si ipsius definitionem inquiras accipe: *qualitas virtuosae habens modum motus, potentiasque elevans ad opera superna elicienda.* Auxilium efficax, utpote discretivum consentientis à non consentiente, suam efficaciam ab extrinseco non emendicat, sed ab intrinseco obtinet; quin imputabilitas omissionis in non adimplente actum praecipuum irrationabilis sit. E duobus hominibus equalibus preventis auxilijs, unum consentire, alium non, verificari nequit. Efficacia auxiliij ipsum infrustrabile irresistibileque con-

ti

ti divinam subterfugit causalitatem, materiale vero ip-
 sius subijcitur p̄determinationi; quin ex hoc summam
 sanctitatem labefactari appareat. Amicabilis concordia
 nostræ libertatis cum gratia ab intrinseco efficaci
 quamoptime assequitur per hoc, quod p̄determinatus
 ad vnum extremum, veram, ac expeditam habet potesta-
 tem ad oppositum.

HOMO IUSTUS.

IN Justificatione impij vere au-
 ferri lathalia peccata, ita vt
 nihil in iustificato relinqua-
 tur, quod culpæ mortalis ob-
 tineat rationem, fides firmat.
 Gratia habitualis, cui vnice
 competit esse formam sancti-
 ficantem, omnimode est in-
 coniungibilis cum peccato
 gravi etiam de potentia Dei

absoluta. Eius remissio methaphysice exigit intrinsecam
 mutationem peccatoris; eo quod condonatio extrinseca
 sufficiens nō sit ad ipsius remissionē, & nullo adveniente
 intrinsece peccatori, vel solum intelligitur esse remissi-
 vam pœnæ, vel eius obiectum imperceptibile evadit.
 Deum condonare peccatum mortale in ipso instanti, in
 quo ipsum existere verificatur, potiori iure negatur. Si
 semel supponitur, quod revera est possibile, existere nēpe
 actum charitatis sine gratia habituali; erit sine dubio
 remissivus culpæ; numquam tamen conceptum formæ
 sanctificantis, iustificantisve assequetur. Actus charitatis, &
 contritionis, qui sunt ultimæ dispositiones physicæ ad
 gratiam, procedunt ne ab ipsa, vel ab auxilio reali-
 ter distincto? Quidquid iudices, pro-
 blematice defendam.

HO-

HOMO FIDELIS.

FIDES, superna virtus, spiritua-
lis ædificij solidissima basis,
bonorum omnium fundamē-
tum, & humanæ salutis ini-
tium, pro obiecto primario
formali inspicit non creatu-
ram, sed Deum, huiusque nō
quodlibet prædicatum, sed
solam Deitatem; quin ex hoc
duplicem aliam fidem impo-
sibilem reputem, vnam, cuius obiectum *quod* formale sit
verum præcendens à creato, & increato, aliam verum
creatum vt rationem *que* tantum respicientem. Omne
revelabile est verum; non è converso omne verum est
revelabile. Formale obiectum *quo* nostræ fidei, non su-
preum Dei dominium, sed cuius in ipsum obsequio vo-
luntas credat, non obscuritatem revelationis, non Deita-
tem ab attributis distinctam, non intrinsecam veritatem
credibilem sibi adscribit. Erit ne agregatum ex veraci-
tate, & summa sapientia, aut sola veracitas Dei loquen-
tis? Elige. Vltimum resolutivum fidei ex parte obiecti
sufficenter assignatur, cum ipsius formale obiectum des-
cribitur; ex parte vero conditionis est propositio Ecclesie.
Deus ex summa sua veracitate impotens est mentiri, si-
cut & vti amphibologia contracta per restrictionem pure
mentalem; aliquibus autem alijs amphibologijs non du-
bito, quin vtilis fuerit. A quo iure est impossibile speciali-
ter ipsum concurrere ad errorem, quamvis pure specula-
tivum, & invincibilem. Quid de elicientia veri miracu-
li ad confirmationem falsæ doctrinæ ab aliquo assumpti?
Cum distinctione loquar. Cum evidentia in attestante est
impossibilis fides rei revelatæ. De fide est immedia-

te

te Innocentium XIJ. nunc feliciter regnantem esse
Summum Pontificem.

HOMO SPERANS.

PES, ordine secunda inter
Theologicas virtutes, pro
obiecto primario *quod* habet
divinam bonitatem, vt asse-
quibilem media omnipoten-
tia auxiliante, cui tamquam
rationi formali *sub qua* inni-
titur: vnde bona creata, aut
sunt obiectum secundarium
huius virtutis, vel rationem

connotati, & conditionis obiecti primarij assequuntur.
Possibilitas, futuritio, & arduitas comitantur ipsius obiectum; hæc autem consistit in difficultate illud assequendi, quæ quantum est de se, laborem, & afflictionem affert; ea vero impedimenta, aut molestiæ, quæ hanc fundant difficultatem, si secundum particulares rationes conspiciuntur, pure materialiter se habent; eoque arduitas per se non consistit in aliquo determinato omnibus spe anti-
bus communi, sed in aliquo indeterminate, varietate difficultatem ingerente iuxta diversos status eorum, qui sperant. Status beatitudinis inconiungibilis est, tam cum habitu spei, quam cum actu ipsam sperante beatitudinem. Potest Deus sua vrens absoluta facultate alicui revelare suam damnationem; eam tamen contrahendam propter futuram omissionem actus sperandi beatitudinem revelare non potest: cum talis revelatio implicatoria sit in adiecto. Facta absoluta revelatione de damnatione, non posset ille, cui talis revelatio est facta, sperare beatitudinem spe Theologica; eam tamen posset, imo & teneretur non desperare.

C

HO-

HOMO DILIGENS.

CHARITAS, quæ inter omnes maior est virtus, sine qua nullus Deo placuit, cum qua aliquis Deo displicere non potuit, stricta est amicitia supernaturalis inter Deum, & homines: possibilis tamen est status, in quo charitas à ratione amicitie declinet. Amicitia stricta inter Deum, &

hominem solum intra ordinem naturalem constitutum est impossibilis. Eius obiectum motivum, & terminativum primum sola est divina bonitas. Admissio dari actum charitatis erga iustum propter bonitatem gratie motive, & specificative; adhuc non est constituenda alia charitas moralis infusa, eaque de facto, neque titulo attingentia talis actus, neque titulo amicitie versus proximum, necessaria est; possibilis tamen absolute defensatur. Augmentum charitatis fit per actus non solum meritorios augmenti, verum etiam ad ipsum physice disponentes, qui, cum intensiores sunt ipso habitu preexistente, ad augmentum disponunt, non secundum totam suam latitudinem, sed iuxta ipsorum supra habitus excessum. Si à presenti providentia abstrahamus, & ad alium statum, in quo solum leges meriti de condigno, & ea que hoc præcisim ab alijs affert, respiciamus, nõ dubito, quin plures actus charitatis remissi nullum mererentur augmentum habitus præexistentis. In presenti autem providentia omnes præmiũ condignum distinctum à præmio ferventioribus actibus respondentem promerentur, quod non in hac vita, sed post mortem cõfertur. Supposita eadẽ physica intensione actus ut duo, v. g. plus cõfert ad augendũ ipsi valorem morale continuatio, quã reperitio intra idem tempus.

DEVS

DEVS HOMO.

IVINI Verbi Incarnationem, misterium à seculis absconditum, Cui' tota ratio facti, potentia est facientis, vt mirifice aiebat August. in Epist. ad Volufs. quamplurima Sacri Textus loca confirmant, & simul perfidam Hæbreorum incredulitatem confundunt.

Dei immutabilitas quamoptime conciliatur cum sui ad humanitatem vnione; eò quod per modum puri termini infinite actualis respectu ipsius se habet. Peccatum mortale, & si infinitum non evadat in ratione malitiæ, infinitudinem simpliciter talem in ratione offensæ sortitur, quæ infinitas nequiquam impedit specificam inæqualitatem peccatorum etiam sub hac ratione. Demus purum hominem de condigno promereri peccatori gratiam peccati remissivam, quod speciosum est problema, adhuc ille non posset de condigno satisfacere pro ipsius lethali peccato. Satisfactio Christi Domini, cuius forma valorans quid divinum est, non ex sola acceptatione extrinseca Dei, sed ex se, & ab intrinseco fuit simpliciter infinita, condigna, superabundans, & excedens pro offensa. Fuit ex toto rigore iustitiæ commutativæ specie distinctæ à commutativa iustitia infusa puræ creaturæ. In vi præsentis decreti Adamo non peccante Verbum caro non fieret. Quid si originale existeret, & deficerent personalia, aut è contra? Idem respondeo. Vnio hypostatica distincta, vel indistincta realiter ab extremis proble-

matice defenditur. Actio assumptiva, seu unitive distincta fuit à creatione animæ, & humanitatis productione, cuius terminus formalis quo non personalitas, sed humanitas censetur.

CHRISTVS GRATVS.

E plenitudine Christi omnes accepimus; perfectus enim fuit, non modo propter divinitatem; qua nihil est perfectius, sed etiam propter humanitatem divinitate delibutam; eoque ipsius anima sancta est, & grata formaliter per donum substantiale à gratia habituali distinctum, quæ quidem san-

ctitas per gratiam unione constituitur, hæcque formaliter habetur, non ab hypostatica unione, sed vel à natura divina, vel à personalitate, ut ab ipsa virtualiter distincta physice sanctificante sumpta sanctitate sub conceptu essentia, & moraliter, sumpta sub conceptu nature. Gratia habitualis necessaria in ipso fuit, tum ad sanctitatem accidentalem præstandam, tum ad connaturalem elicientiam actuum supernorum. Per actus pure naturales elicitive, & imperative incapax fuit merendi præmium supernaturale; ideoque ad hoc promerendum necessaria fuit gratia elevans eiusdem ordinis. Infinitam ipsius rectitudinem non dedecuit virtutes morales per se acquisibiles habuisse; easque non à primò infatati sui esse per infusionem possedit, sed decursu temporis per acquisitionem assequutus fuit. Gratia habitualis, etsi in maximo gradu concessa, minime tamen fuit infinite intensa; similis enim qualitas absolute repugnat. Quid de gratia capitali? In palestra aperiam.

CHRIS-

CHRIST VS SAPIENS.

INTELLECTVS creatus Christi nedum de facto; verum nec de possibili potuit divina intellectione intelligere; oppositūque evenisse iudico defensioncū, si possibile admittitur. Fuit in ipso scientia Beata à primo suę conceptionis instanti, qua nullatenus potuit Deum comprehendere. Huius scientiæ ex-

tensio vsq; ad omnia præterita, existentia, & futura pertinet; plura ex possibilibus cognoscit, omnia autē intelligere intra verbum non valet. Scientia per se infusa supernaturalis res in proprio genere, & extra verbum attingens, quæ merito Christo conceditur, non facile terminum sui obiecti agnoscit, extenditur enim ad omnia, quę possunt ab homine per lumen intellectus agentis cognosci; ad quidditativam, & comprehensivam notitiam vnionis Hypostaticæ, visionis Beatæ, & aliorum ordinis superni donorum; quin cognitio evidens quoadan est Dei vnus, & Trini Authoris supernaturalis eius subterfugit metas; & denique ad futura contingentia libera, & occultas cordium cogitationes: sola vero collectio possibilium quidditative cognita huius scientiæ vi nō subiacet de facto. Eius habitus vnicus, & non plures. Eius vsus, non dubito, quin fuerit discursivus.

(? * ?)

CHRIS.

CHRISTVS IMPECCABILIS.

VIS ex hominibus Christum arguet de peccato nisi impudētissimi hæretici? Qui in Cœlam os suum ponentes, in hunc declinare errorem maculantes eum, qui peccatū non fecit, nec inventus est dolus in ore eius; cuius humanitas, non ex præcissa visione beata ipsi à primo instanti conceptionis competente, non ex præcissa manutentionia Dei orta à decreto non permittendi in ipsa peccatum, sed ex vnione Hypostatica cum Verbo redditur impecabilis; cōquod si posset peccare, Verbo tribueretur peccatū: quia actiones sunt suppositorū. Quid si demus Deū miraculosè impedire influxū verbi in humanitatis opera? Eadē semper subsistit ratio; vnde æquo iure ipsi repugnat peccabilitas in sensu diuisso, seu potentia peccandi cum vnione composita. Ratio desumpta, vtriusque impecabilitatis probativa, ex obligatione, quæ incumbit verbo regenerandi humanitatem, efficacissima est. Habitus virtuosus omnimode repugnat Christi humanitati. Eius sanctitas in talem est euecta gradum, vt ipsam non reliquerit potentem omittere actum consilij, & recedere à maiori Dei beneplacito sibi de opere efficiendo manifestato; eius vero libertas in observantia consiliorum nullum est damnium perpeffa. Nullius erroris practici, aut speculativi capax fuit.

CHRISTVS PROMERENS.

MERITA Christi Domini non solum fuere dignitatis infinita, sed etiam in ratione meriti simpliciter infinita; ita, vt licet de facto pactum intercesserit ex parte Dei ea remunerandi; ipsum etiam obligassent ex iustitia nullo pacto, aut promissione interveniente. Termini, intra

quorum distantiam Christus continue promeruit, sunt primum instans conceptionis inclusivè, & instans mortis exclusivè. Promeruit per ipsum actum charitatis beatificum, vt regulatum scientia beata; non quidem per ipsum secundum terminationem necessariam, sed secundum liberam, quam libet in ipso distinguere. Plurima dona sibi meruit, quæ si necesse fuerit, per otium expendam, à quorum numero merito repellitur donum unionis hypostaticæ; eò quod principium meriti sub merito cadere non possit. Per actus, ad quos ex præcepto positivo tenebatur, non dubito, quin meruerit. Quomodo autem libertas ad meritum requisita cum impotentia peccandi cohercat? Audi: non per id, quod præceptum strictum, & obligans in conscientia non fuerit, non per id, quod necessitas adimplendi præcepta consequens fuerit liberam postulationem ipsorum, sed ex eo, quod ita præcepta adimplevit, vt potuisset non adimplere, quin potuisset peccare; quæ omnia mirificè conciliantur beneficio mirabilis illius distinctionis sensus compositi, & divisi merito à Thomi-

stis presenti materia applicata.

* * *

CHRISTVS ADORATVS.

DORATIO est actus, quo quis alteri se submittit in signum excellentiæ, & superioritatis eius. Vera, & propria potest saluari adorationis ratio in opere mere interno, & spiritali, absque exteriori corporis gestu; externa tamen cultus signa absque interna submissione, vera adoratio non sunt

Christus, ut homo (*ly ut homo* sumpto specificative, & denotante adorationis terminum, complectentq; humanitatem ipsam) adorandus est adoratione latriæ: atque ideo eadem, & summa latriæ adoratione, qua adoramus divinum Christi suppositum, adoranda venit humana eiusdem natura; sumpto autem *ly ut homo* reduplicative, & denotante humanitatem, vel inhærentem humanitati perfectionem, tamquam adorationis motivum, non quidem latriæ sed dulciæ excellentis, quæ hyperdulia vocari solet adorationem terminat. Unde Christo, ut perfecto Redemptori, & ad equalitatem satisfaciendi pro humani generis peccatis, debetur latriæ; ipsi autem, ut servo Dei, ut Sacerdoti, aut secundum alia officia asserentia pro explicito naturam humanam, & inferioritatem, & non sic explicantia dignitatem increatam, debetur hyperdulia. Licet in Eucharistia non esset totus Christus ex corpore, & anima compositus, ut modo est, sed existeret tantum corpus, aut sanguis Christi sine anima, ut in triduo mortis eius cõtingeret, adhuc corpus, & sanguis eius deberet adorari latriæ. Ipsum etiam Eucharistiæ Sacramentum, sive sacramentales species, quatenus continent Christum, & ratione ipsius Christi contenti, eadem adoratione latriæ, qua Christus in ipso Sacramento adoratur, coli debere asserim.

DOCTRINA D. THO.

INC theses Theologicę Thomisticę reflexivas parare, non tam gratuitum cęsetur obsequium, quam no-

stri erga Angelicum Doctorem strictissimum discipulatus vinculu; adeo enim invaluit in Mercedarię Familię filijs erga ipsum affectio, (1) vt non iudicetur inter nos obsequens Nolasci filius, qui in Thomam optime animatus non sit. In disputationibus non probamus securum, cui D. Thomas probatur adversus. Quid quid vivit in hoc nostri ordinis cęru, hoc totum spiritus Thomistici affectus animar.

(1) Const. antiq. ordin. nost. Verb. doctrina. Decreta Capituli Generalis Guadaluaxarensis, anno 1609. & Bilbilitani, anno 1615. Constitur. novissima distin. 6. cap. 4. num 5.

PRIMA THESIS.

Servata semper in demni magna simul probabilitate cuiuscumque classicę alterius Theologorum Scholę, quę suas, illasque ingentes laudes, sine dubio promeruit, adhuc compa-

D ti-

(2) *Titelman. Episcop. Minorita, annot. sup. Psalm. 109. Societas Iesu in 5. Congregat. Gener. Canon. 56.*

(3) *PP. Salmantic. tom. 2. in 2. 2. tractat. 19. de Charitate disput. 5. dub. 3. §. 7. num. 78.*

(4) *Lucil. lib. 2. epist. 5.*

(5) *Breb. Roman. in Offi. S. Thom. Clem VIII. in Bull. ad Neapolit.*

(6) *Ioan. de Lugo disp. 20. de fide sect. 3. num. 96.*

titur Sanctum Thomam (2) Doctorem celeberrimum, omniscium, Adamantem, Theologorum Theologum, Theologorum Coryphæum, Alpha litterarum omnium, & Principem scholasticorum merito censeri. Cuius sapientia (3) in scholastica Republica pluris fit, quam scientiæ plurimorum Theologorum simul sumptæ, eorum etiam, qui communiter docti censentur. Maiusque damnum orbis subiret amittendo unam Divi Thomæ Theologicam Summam, quâ si amitteret sexcentos Theologorum communium libros, libentissimeque millenos istorum donaret Athenæus congressus, ut unum illum posset ad se revocare. Ecce ab antiquis canebatur Mercurius (4) Gymnasiorum inspector, & ornamentum, potiori iure deffensatur Thomas omnium Gymnasiarcha.

SECUNDA THESIS.

IVS doctrinam quam plurimis gaudet cōmédationibus. Pro bavit eam Christi Domini oraculum, (5) dum ei Incarnatum Verbum hanc præclaram adoravit adorem. Bene scripsisti de me. Cuius elogium negare temeritatis nota convincit, inter alios, (6) Pu-

puratus Societatis alumnus. Proba-
 vere etiam Ecclesiæ Capita, eam sum-
 mis laudibus extollendo, Clypeum
 militantis Ecclesiæ hæreticorum re-
 la feliciter eludentis vocitando, (7)
 eius dogmata inconcussa, tutissima-
 pronuntiando, speciali infusione par-
 ta, siugularia, è quibus Vniversalis
 Ecclesia vberimos fructus specialis
 abundantia collegit. Quibus, & alijs
 approbationibus suppositis, manife-
 stum iudico doctrinam Sancti Tho-
 mæ non solum permissivè, sed etiam
 positivè, & electivè esse ab Ecclesia
 approbatam, in magnūque gradum
 venerationis, & probabilitatis evec-
 tam; quin ex hoc ynquam conten-
 derint Thomisæ esse ab ea definitam.
 Rescripta Pontificum eam com-
 mendantia, non ab ipsis, vt parti-
 cularibus Doctoribus, seu morem
 oratorum gerentibus, sed ab eisdem,
 vt Pontificibus emanarunt; eo quod
 approbatio (8) electiva doctrina-
 rum ad Pontificem, vt talem atti-
 neat. Decretalia Pontificum pro
 Sancti Thomæ doctrina ad Eccle-
 siam particularem transmissa, va-
 lent, & extenduntur in ordine ad
 reliquas quoad approbatio-
 nem doctrine.

(7) Paulus V. in
 Brev. ad Neapol.
 Alexand. VII. in
 Brev. ad Lovan.
 Ioann. XXII. in
 Bull. qua inc. Redemp-
 tionem-

et. in. (or)
 ad. m. d. m. d.
 ad. u. d. m. d.

(8) Ormisd. in
 Epist. ad Possessor. de
 suis predeces. & Ge-
 las. approbat. in libro
 Doct.

(1*)

(9) *Clem VIII. in
Diplo^m. ad Neapol.*

ANGELICI Doctoris
doctrinæ testis est
(9) ingens libro-
rum numerus, quos
ille brevissimo tem-
pore in omni fere

disciplinarum genere, singulari or-
dine, ac mira perspicuitate sine vlllo
prorsus errore conscripsit. Vnde ip-
sius doctrina omnimode immunis est
ab omni errore, omnique errandi pe-
riculo, quatenus hæc immunitas
eam in aliquo sensu veritate practi-
ca certam constituit. Elogium Inno-
centij VI. erga D. Thomæ doctri-
nam asserentis, (10) à veritatis tra-
mite non deviasse, qui eam tenuerit,
& semper fuisse de veritate suspec-
tum, qui eam impugnaverit, non est
figmentum aliquod à Thomistis in-
ventum, sed vere ab ipso prolatum;
vt taleque ab innumeris admissum,

(10) *Innoc. VI. in
serm. D. Thomæ. Ecce
plusquam Salomon hic*

(11) *Almain. in
Prolog. Curs. Phylosoph.
& alij Societ. DD.*

*Vincent. de Napolin.
Minorita in lib. excu-
so Venerijs, anno 1509.
& ap. ipsum Brixian.
Religio Seraphic. in
Memor. responsivo in-
ram. Salmant. Art. 1.
S. 3. num. 7.*

(11) & veneratum, etiam extra ip-
sius Doctoris Angelici Scholam. Quo
tamen nolunt Thomistæ esse de ve-
ritate suspectum, qui D. Thomæ
doctrinam reliquerit, reverenter ta-
men eius probabilitatem supponen-
do, sed cum, qui eam sequutus
non fuerit, irreverenter impugna-
verit; illiusque veritatem, aut
probabilitatem ausus fue-
rit negare,

QUAR-

QUARTA THESIS.

DOCTRINA Sancti Thomæ (12) à Deo fuit ipsi infusa, non solum quoad partē theologicam, sed etiam

(12) Ioann. XXII. in Bull. Canoniz. Urban. V. ad Tolosan. & alij Summi Pontific.

quoad Phylosophicas partes, moralem scilicet, & naturalem; quæ quidem tota, & adæquate intelligibilis est, clara, & speciosa, valde Ecclesiam illustrans, ita vt per metaphoram valeat dici turris Davidica, cum propugnaculis ædificata, è qua mille pendent Clypei doctrinæ solidæ, omnis armatura fortium. Cuius securitatem inconcussam probarunt omnes, qui norunt, quanta plusquam adamantis firmitate persistet contra omnes adversariorum adfultus. Impetitur, discutitur, accusatur, iam ab hæreticis, iam à nonnullis catholicis; at ipsa immobilis contra ietus, contra fallacias, contra fucos, contra novitates imperterrita perseverat.

QUINTA THESIS.

DALLERE non potest qui laudatur, (13) dum qui laudat non fallitur. Unde, cum Christus & Ecclesia commendaverint D. Thomæ scripta, quis

(13) Petr. Labbe in elog. S. Thom. contr. oblocut. eiusd. Silvest. fer. 4. ciner. serm. 5. de D. Thom.

ea non commendet? Imo, & quis commendet? Cum satis probata sit doctrina, quam Deus commendat: ergo iniuriosus est Ecclesiæ, Dominum mendacem facit, qui Thomam male scripsisse dicit, qui doctrinam aliquam constanter ab eodem assertam, nec vsque adhuc (vt vidimus) ab Ecclesia reprobata, censura erroris, vel totius improbabilitatis notat. Similiter, vt plurimum abiiciens nostri Sancti Magistri doctrinam (licet sine censura) ex prava quadam affectione in ipsum, reprehensione magna dignus est. Innocentius XI. nullam damnauit propositionem,

(14) *Carden. in Cris. Theolog. dissert. 10. cap. 1. num. 4. & cap. 2. num. 15.*

Seraphin. Piccinard lib. 2. de approb. doct. S. Thom. q. 4. art. 1.

(15) *Vniuersit. Parisiens. ap. Bergomens.*

(14) quæ inferri valeat legitimè ex doctrina S. Thomæ, imo eas damnauit quoad id tantum, in quo ab ipso doctrina deviant: est namque Thomas fons doctrinæ, omnium Vniuersitatum lucidissimum candelabrum, (15) à quo omnes fideles sanctæ vitæ, & sanctæ doctrinæ lumen accipiunt.

SEXTA THESIS.

(16) *Basl. Pont. in lib. edito pro iur. Vniuers. Salma. r.*

ICITVM est, (16) & laudabile nimis iurare sequelam, & defensionem doctrinæ Angelici Magistri, illudque quæ plurimi non sine magno profectu emi-

mis.

miserunt. Nō quicumque præferunt
 nomen expositoris, seu commen-
 tatoris in Sanctum Thomam inter
 veros discipulos eiusdem enumeran-
 dus est, ut enim hac gloriosa disci-
 pulatus D. Thomæ nomenclatura
 potiatur, plurima alia requirit. D.
 Thomam sectantes (cōmuniter Tho-
 mistas appellari solitos) eiusdem es-
 se veros discipulos, ita pro comper-
 to habeo, ut de hoc dubium reponere,
 sit prolixius de hac veritate du-
 bitare. Verum igitur D. Thomæ dis-
 cipulum depositum doctrinæ Ange-
 licæ custodire cupientem, his Lyri-
 nensis verbis (17) informandum
 censeo. *Quid est depositum? quod ti-
 bi creditum est, non quod à te inven-
 tum est: quod accepisti, non quod ex-
 cogitasti: rem non ingenij, sed doctri-
 næ: non usurpationis privatae, sed pu-
 blicæ traditionis: rem ad te perdu-
 ctam, non à te prolataam; in qua non
 author esse debes, sed custos: non ins-
 titutor, sed sectator: non ducens,
 sed sequens: nolo mihi pro alijs alia
 subijcias: nolo pro auro, aut impu-
 denter plumbum, aut fraudulenter
 aramenta supponas: nolo auri spe-
 ciem, sed naturam: intelligatur te
 exponente illustrius, quod antea obs-
 curius credebatur: eadem tamen, quæ
 didicisti, ita doceas, ut cum dicas no-
 vè, non dicas nova.*

(17) *Lyriens. ex-
 pendens illud Apust. in
 1. ad Thimos. 6. De-
 positum custodi, in
 opusc. advers. heres.*

PROPVGNATOR ADSTABIT
Fr Josephus Nicolaus Caverø Sacræ
Theologiæ Moderator, sub auspicijs
R.P. Magistri Fr. EMMANVELIS
MARIANI RIBERA pro Arago-
num Provincia Generalis Electoris.
Uterque ex sacro Regali Redemp-
torū ordine Beatæ Mariæ de Mercede.
Cyrsum parabit eiusdem ordinis
Oscense Templum, die 25. Maij,
anni 1692.

V. D. Sanz de Vera
G. & V. Gñlis.

V. R. P. M. Fr.
Emmanuel Marianus
Ribera, Præses.

☉ * ☉
CÆSAR-AVGVSÆ: Ex Typograph. GASPARIS
THOMÆ MARTINEZ de MORENTIN,
in Sedis Platea.